

Derefter ville Forslagene under Nr. 9 til 11 komme til Afstemning i den Orden, hvori de findes opførte paa Listen.

Ordføreren: Ginder den ærede Formand ikke, at det Forslag under Nr. 8, som angaaer Linie 5, burde afstemmes for sig?

Formanden: Jo, hvis det ønskes, saa er der vel ikke Noget til Ginder derfor.

Ordføreren: Jo; jeg indstiller det.

Formanden: Der vil saaledes blive 4 Afstemningspunkter under Nr. 8.

Ordføreren: Ja, da jeg kan henholde mig til, hvad der er passeret ved den Lov, vi nyligen have forhandlet, da den er aldeles svarende til denne, saa skal jeg indskrænke mig til faa Bemærkninger. Udvalgets Fleertal har foreslaaet under Nr. 2, at Formanden for Afsløsningen skal være den af Kongen udnævnte Formand for Stedets Gaardmandshoveriafsløsning. Det vil, efter hvad der under de foregaaende Forhandlinger er yttret, være aldeles indlysende, at vort Hovedmotiv dertil har været det Duffelige i, at Formanden erhverver sig og kommer i Besiddelse af den størst mulige Dygtighed, hvilket vi navnlig med Hensyn til det nye og bedre Princip, som er lagt til Grund for Afsløsningen, maatte lægge særdeles Vægt paa. Hovedbetankeligheden derimod, som af den ærede Minoritet er gjort gjeldende med megen Styrke, have vi naturligvis ikke overseet, nemlig den, at Omkostningerne meget let ville forøges, men vi have troet at møde det derved, at vi ved en anden Leilighed ved en efterfølgende Paragraph have sat Ministeriet istand til at vederlægge Formanden uafhængig af Parternes Tilskud, hvorved vi troede, at denne Hovedvanskelighed var fjernet. Med Hensyn til samtlige øvrige Forslag skal jeg for Dieblittet ikke gjøre Andet end henholde mig til de tidligere Forhandlinger over Loven om Gaardmandshoveriafsløsningen.

Mourier: Uagtet denne Sag staaer i et nært Slagtskab med den tidligere behandlede Sag om Gaardmandshoveriets Afsløsning, maa jeg dog tillade mig nogle Bemærkninger ved de forskjellige til § 2 fremsatte Ændringsforslag. Hvad for det Første angaaer Forslaget om, at Districts-Inddelingen her skulde være den samme, som med Hensyn til Afsløsningen af Gaard-

mandshoveriet og — hvad dermed staaer i Forbindelse — at tillige de samme Personer skulde fungere som Formand i begge Slags Afsløsningscommissioner, da troer jeg ganske vist, at Lovforslaget, der forsaavidt er tiltrædt af Udvalgets Minoritet, i begge disse Henseender fortjener Fortrinet, og det endog i en meget betydelig Grad. Jeg skal, hvad Districterne angaaer, tillade mig at bemærke, at den oprindelige Tanke, da denne Sag kom under Behandling, endogsaa var, at indskrænke sig til Sogneforstanderskabs-Districterne; i Overensstemmelse hermed var den, Landbocommissionen af den forrige Indenrigsminister forelagte Plan affattet. Men Landbocommissionen fandt dog, at denne Indskrænkning gif for vidt, medens man paa den anden Side ikke troede at turde anbefale Districternes Udvidelse i større Udstrækning end til Jurisdictionerne, skjøndt man dog fandt det tvivlsomt, om ikke Amts- eller Amtsrådsdistricts-Inddelingen kunde lægges til Grund. Det Sidste var antaget i det af Regjeringen forelagte Lovudkast, og i det andet Thing har man troet endnu hellere at burde følge Amts-Inddelingen. Dette har nu vistnok ogsaa en Deel for sig; men videre bør man sikkert heller ikke paa nogen Maade gaae. Det er en Betragtning, der ikke noksom kan fastholdes i denne Sag, at det er af største Vigtighed, at Afsløsnings-Forretningerne her kunne fremmes med Lethed og Hurtighed og med saaliden Bekostning som muligt; vi maae ikke glemme, at der her ikke saaledes som i Reglen er Tilfældet ved Gaardmandshoveri, er Spørgsmaal om et Complex af en Mængde tildeels ikke ubetydelige Arbejder, hvorimod det her netop er den enkelte Huusmands Arbejde, eller stundom flere enkelte Huusmands Arbejder i Forening, som er Forretningens Gjenstand, og denne Gjenstand kan vistnok for den Paagjældende være af stor Vigtighed, men er dog af saa indskrænket Omfang, at den ikke taaler at belastes med ret mange Omkostninger; iagttages dette ikke, vil Afgangen for de Paagjældende til at erholde Afsløsning blive vanskelige, og Afsløsningernes Fremme derved standses. Jeg maa derfor lægge Thinget særdeles paa Hjerte, ikke at gaae ind paa det af Udvalgets Majoritet stillede Forslag. Naar den ærede Ord-